

Inhaalbeweging bij Golden Globes, nu nog kleur in de jury

Na stevige kritiek op een jury zonder zwarte leden vergaten de Golden Globes zondag niet om **Afro-Amerikaanse filmmakers** te fêteren. Voor Netflix werd het een avond met twee gezichten.

THOMAS PEETERS
EN RUBEN NOLLET

Hoewel de Golden Globes al jaren met een tanende reputatie kampen, blijven de film- en tv-prijzen van de Hollywood Foreign Press Association (HFPA) een indicator voor welke films en acteurs een goede kans maken op de Oscars.

Ook dit jaar kwam de uitreiking in woe- lig water terecht. Vorige week publiceerde de Los Angeles Times een dossier dat geen fraai beeld ophangt van de organisatie achter de Globes. De HFPA, een verzameling buitenlandse filmjournalisten die in Los Angeles werken, blijkt een klik die de rangen gesloten houdt. De krant ontdekte dat de leden flink profiteren van de 60 miljoen dollar uitzendrechten die NBC betaalt voor het Golden Globes-gala.

De leden laten zich ook graag fêteren door de studio's. In 2019 liet Paramount 30 leden overvliegen naar Parijs voor een exclusief, weelderig bezoek aan de set van de serie 'Emily in Paris'. De reeks, die gekocht werd door Netflix, kreeg hoogstens lauwe kritieken, maar werd door de HFPA toch beloond met twee (niet verzilverde) Golden Globe-nominaties.

Ook het feit dat de 87 stemgerechtigde leden allen wit zijn, kwam de HFPA op forse kritiek te staan. De uitreikingsshow van zondag, die grotendeels via videoverbindingen liep, leek soms op een poging tot eerherstel. Voor het eerst sinds Whoopi Goldberg in 1985 met 'The Color Purple' won een zwarte vrouw in de categorie beste actrice in een dramafilm. Andra Day kreeg de prijs voor haar rol als jazzzangeres Billie Holiday in 'The United States vs. Billie Holiday'.

Dat een acteursprijs postuum werd toegekend, was ook nog maar één keer gebeurd in de 78-jarige geschiedenis van de Globes. De Afro-Amerikaan Chadwick Boseman, die in augustus overleed aan kanker, kreeg de onderscheiding voor zijn vertolking in 'Ma Rainey's Black Bottom'. Hij schreef in 2018 geschiedenis als eerste zwarte superheld in een Hollywood-blockbuster, de Marvel-superheldenfilm 'Black Panther' en zag het als zijn taak om met zijn rollen de rijkdom van de zwarte geschiedenis in beeld te brengen. 'Hij zou zijn voorouders hebben bedankt voor hun begeleiding en offers', zei zijn weduwe in een emotionele videospeech.

De eerste award van de avond ging ook

De uitreikingsshow verliep grotendeels via videoverbindingen. © AFP

Net zoals in film en tv is vertegenwoordiging van levensbelang. We moeten zwarte journalisten in onze organisatie hebben.

Helen Hoehne
Vicevoorzitter
Hollywood Foreign Press Association

naar een zwarte acteur. De Brit Daniel Kaluuya kreeg een beeldje voor zijn bijrol als Black Panther-leider Fred Hampton in 'Judas and the Black Messiah'. Er was ophef omdat die niet genomineerd was als beste

film, net als 'Ma Rainey's Black Bottom'.

De HFPA belooft volgend jaar ook werk te maken van meer diversiteit in de jury. 'Net zoals in film en tv is vertegenwoordiging van levensbelang. We moeten zwarte journalisten in onze organisatie hebben', zei vicevoorzitster Helen Hoehne.

Netflix

Voor Netflix werd het een avond met twee gezichten. Het verzilverde tien van zijn 22 nominaties. 'Mank' van David Fincher kon geen enkele van zijn zes nominaties in een award omzetten. 'The Trial of the Chicago 7', vijf keer genomineerd, haalde er slechts één binnen, voor scenarist Aaron Sorkin. Bij de tv-prijzen haalde de streamingreus

wel zwaar uit. 'The Crown' won vier prijzen: Josh O'Connor, Emma Corrin en Gillian Anderson werden bekroond voor hun rollen als prins Charles, prinses Diana en Margaret Thatcher. Netflix won nog twee andere prijzen, met 'The Queen's Gambit'.

De Golden Globe voor beste film ging zoals verwacht naar 'Nomadland' van de Chinese cineaste Chloé Zhao. Zij kreeg ook de onderscheiding voor beste regisseur en werd zo de tweede vrouwelijke winnaar (na Barbara Streisand in 1984). 'Nomadland', dat eerder de Gouden Leeuw in Venetië wegkaapte, is het verhaal van een Amerikaanse vrouw die haar job verliest wanneer de gipsfabriek waar ze al jaren werkt sluit. Omdat de vooruitzichten in de

streek weinig rooskleurig zijn, besluit ze een bestelwagen te kopen en het land rond te trekken op zoek naar een inkomen.

'Nomadland' is een sober, innemend portret van vergeten mensen, gebaseerd op een non-fictieboek van Jessica Bruder. Met Frances McDormand, die de rechten had gekocht en ook als producente op de aftiteling staat, heeft de film de ideale hoofdactrice, een vrouw wier leven je op het gezicht kan lezen.

De film loopt sinds vorige week in de Amerikaanse bioscopen (de weinige die open zijn) en is er ook beschikbaar op online platformen. Bij ons komt hij zeker nog in de zalen. Als hij op 25 april ook bij de Oscars in de prijzen valt, kan dat snel gaan.

Enkel het applaus ontbrak bij 'Usher'

Met 'Usher' brengt Opera Ballet Vlaanderen voor het eerst in een jaar een scenische opera op de planken. In de donkere, gestreamde vertelling vertaalt componiste Annelies Van Parys angst en terreur in klank.

KOEN VAN BOXEM

Vrolijk word je niet van 'Usher'. Het lijkt wel of de opera in volle coronatijd is geschreven en gecomponeerd. Angst, terreur, fysieke en emotionele lockdown zijn wezenlijke elementen van het werk. Het verhaal is nochtans heel oud. De Amerikaanse auteur Edgar Allen Poe schreef in 1839 'The Fall of the House of Usher'. Het verhaal triggerde aan het begin van de 20ste eeuw de Franse componist Claude Debussy. Hij probeerde drie libretto's uit en componeerde 20 minuten nooit georkestreerde pianomuziek. Verder geraakte hij niet.

De Belgische componiste Annelies Van Parys en de schrijfster Gaea

Schoeters zetten zich een paar jaar geleden aan de tekentafel om een volwaardige opera van het verhaal te maken. In 2018 ging het werk in Berlijn in wereldpremière. Na een doorstart in 2019 in Stockholm is het werk nu in Antwerpen te zien. Een jaar later dan gepland. En zonder publiek.

Dat is uiteraard niet prettig, maar gelukkig is de gestreamde versie meer dan het tonen van wat op het podium gebeurt. Er komen twee regisseurs aan te pas. De Fransman Philippe Quesne tekende voor de operaregie, Jan Bosteels maakte de beeldschermversie, met close-ups en aangepaste cadrages. Dat is belangrijk omdat de wetten van een scherm anders zijn dan die van de zaal.

Van Parys en Schoeters hebben zich in 'Usher' niet opgesteld als artistieke archeologen. Ze hebben niet geprobeerd de opera te maken die Debussy misschien in gedachten had. Ze hebben hun eigen opera gemaakt. Wat aan muziek bestond, wordt

Broer en zus, verteerd door depressie, angst en uiteindelijk de dood.

haast geruisloos in het geheel opgenomen. Het is nauwelijks te achterhalen welke noten en klankcombinaties van Debussy zijn en welke van Van Parys. Je zou ernaar kunnen raden, maar het doet niet ter zake. Het

gaat om wat je hoort in zijn geheel. Dat is anderhalf uur lang dreigende, soms beknellende maar altijd heel boeiende hedendaagse klassieke muziek, waarbij instrumenten elkaar afwisselen en dan weer tegen elkaar

opbotsen. Dirigente Marid Strindlund kwijt zich voortreffelijk van haar taak het orkest anderhalf uur bij de les te houden.

De muziek is geen soundtrack bij een psychologisch gothic griezelverhaal. Ze maakt er essentieel deel van uit. Ieder personage - vier mensen en een huis met een willetje - heeft zijn eigen klankkleur, waarbij opvalt hoe zuiver de zanglijnen klinken, terwijl ze bijna worden tegengewerkt door schijnbaar op hol geslagen instrumenten.

Het verhaal speelt zich af bij de familie Usher die al eeuwenlang in hetzelfde huis woont. De tweeling Madeline en Roderick zijn de laatste telgen. Roderick lijdt aan depressies en angstpsychoses. Zijn zus lijkt normaler, ook al overschildert ze in de openingsscène bloedsporen. De twee worden in het huis begeleid door een dokter. Roderick vraagt aan een vriend om hem op te zoeken in de hoop dat hij verlossing brengt.

Met zijn vieren ontspoord het le-

ven in het huis helemaal. De dokter blijkt de kwade genius die angst en terreur aanbidt en droomt van wereldlijke heerschappij. De onderwerping van Roderick en Madeline aan zijn wil is de eerste stap. Het huis als metafoor voor de wereld. Die sprong van de innerlijke onrust van Roderick naar het beeld van een dictatuur die op angst gedijt, is misschien te groot. Het doet op zich iets af van de intense en beklemmende intimiteit tussen de protagonisten in het verhaal - broer en zus in de eerste plaats.

Die afdaling in de getroebleerde breinen volstaat ruimschoots om van 'Usher' een angstaanjagende ervaring te maken. Zelfs wanneer je lui thuis op de bank ligt met het licht aan. Hopelijk zullen we ooit weten hoe de opera zich in een volle zaal gedraagt. Want een operapremière zonder verdiend applaus is ook maar niks.

Te zien op Operaballet.be voor 10 euro.